

Kronika • Chronicle • Хроника

Prof. habil. dr. Algirdas Juozas MOTUZAS išrinktas Lietuvos mokslų akademijos Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus nariu ekspertu

2007 m. kovo 14 d. Lietuvos mokslų akademijos Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus susirinkime Lietuvos mokslų akademijos nariu ekspertu buvo išrinktas Lietuvos žemės ūkio universiteto Dirvotyros ir agrochemijos katedros profesorius habilituotasis daktaras Algirdas Juozas Motuzas.

A. J. Motuzas gimė 1943 m. Joniškių rajone, Juodžių kaime. 1965 m. baigė Lietuvos žemės ūkio akademijos (universiteto) Agronomijos fakultetą ir įgijo mokslinio agronomo kvalifikaciją. 1966–1986 m. dirbo Lietuvos žemės ūkio akademijoje asistentu, vyr. asistentu. 1986–2001 m. docentas, o nuo 2001 m. Dirvotyros ir agrochemijos katedros profesorius. 1984–1989 m. A. J. Motuzas buvo Agronomijos fakulteto prodekanas, 1992–1994 m. Lietuvos žemės ūkio akademijos sekretorius, 2000–2005 m. Dirvotyros ir agrochemijos katedros vedėjas. Tobulinosi 1973, 1978, 1983, 1988, 1993 m. Maskvos K. Timiriazevo žemės ūkio akademijoje, V. Dokučiajevo dirvožemio institute, Maskvos M. Lomonosovo universitete, 1995, 2003 m. Hohenheimo (Vokietija) universitete, 1998, 2006 m. Vageningeno (Olandija) universitete ir kt.

Prof. habil. dr. A. J. Motuzo mokslinės veiklos kryptys – dirvožemio ekologiniai tyrimai ir vertinimas, Lietuvos dirvožemių klasifikacijos tobulinimas, Lietuvos žemės ūkio mokslo istoriografiniai tyrimai. 1966–1975 m. jis tyrė sausinamų Lietuvos dirvožemių drenažo vandens cheminę sudėtį ir išplaunamų augalų maisto medžiagų kiekį, parengė drenažo vandens mineralizacijos Lietuvoje žemėlapi. 1976–1985 m. tyrė Lietuvos dirvožemių smulkiadispersę frakciją ir jos cheminę sudėtį, sudarė jos pasiskirstymo schemą eliuvininiame–iliuvininiame dirvožemio profilyje. Nuo 1986 m. tiria Lietuvos dirbamų dirvožemių savybes ir taršą sunkiaisiais metalais, juos vertina ekologiniu požiūriu. 1999 m. dalyvavo kuriant naująją dirvožemių klasifikaciją, šiuo metu sprendžia jos tobulinimo klausimus. Pagrindinius tyrimų rezultatus pasaulio visuomenei autorius pristatė Tarptautinės dirvožemininkų sąjungos kongresuose Maskvoje (1974 m.), Jokioinene (1994 m.), Bangkoke (2002 m.), Krokuvoje (2003 m.), kitose tarptautinėse mokslinėse konferencijose užsienio šalyse ir Lietuvoje.

Žemės ūkio mokslų kandidato (daktaro) disertaciją apgynė 1971 m. Habilituoto daktaro darbą „Lietuvos dirbamų dirvožemių užterštumo mineraliniais junginiais ekologinis įvertinimas dirvotyros ir agrochemijos raidos kontekste“ apgynė 2000 m. Profesoriaus pedagoginis mokslinis vardas suteiktas 2001 m.

Mokslinių tyrimų rezultatus prof. habil. dr. A. J. Motuzas apibendrina ir skelbia vienas ir su bendraautoriais moksliniuose ir mokslo populiariuosiuose leidiniuose. Jis yra 2 dirvotyros vadovėlių, penkiakalbio sisteminio dirvotyros terminų žodynelio rengėjas ir bendraautoris, paskelbė 7 monografijas. Kaip sudarytojas ir bendraautoris parengė spaudai 2 mokslo darbų rinkinius ir 7 su mokslo istorija susijusias mokslo istorijos knygas. Po habilituoto daktaro disertacijos gynimo paskelbė 4 mokslinius straipsnius ISI žurnaluose, 5 – recenzuojamuose užsienio leidiniuose, 10 – Lietuvos moksliniuose leidiniuose. Be to, su bendraautoriais parašė 7 studijų priemones studentams.

Daug dėmesio prof. habil. dr. A. J. Motuzas skiria kadru ruošimui ir kitai su žemės ūkio mokslu susijusiai veiklai. Jo vadovaujami 2 doktorantai apgynė disertacijas, dar 3 doktorantų yra mokslinis vadovas ir konsultantas. Buvo ES TEMPUS-PHARE programos projektų „Studijų išvystymas ir pertvarkymas Lietuvos žemės ūkio aukštosiose mokyklose“ (1995–1997 m.) ir „Žemės ūkio studijų internacionalizavimas Baltijos šalyse“ (1997–2000 m.) koordinatoriumi. Inicijavo, sukūrė ir vadovauja ES Leonardo da Vinčio programos bandomajam projektui „Profesinio mokymo kompetencijos perdavimas Baltijos šalių ekologiniam agrariniam sektoriui“, kuris vykdomas 2004–2007 m. Projekte dalyvauja partneriai iš 5 ES šalių. Buvo sukurta studijų programa „Baltijos šalių žemės ūkio konsultantų kvalifikavimas ekologinėje žemdirbystėje“ ir pagal ją parengtos 4 studijų knygos lietuvių, latvių, estų ir anglų kalbomis.

Prof. habil. dr. A. J. Motuzas yra agronomo V. Vazalinsko premijos (1998 m.) ir Lietuvos žemės ūkio universiteto mokslo premijų (2001, 2003, 2005 m.) laureatas. Jis yra Lietuvos mokslų akademijos Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus Agronomijos sekcijos Dirvotyros ir agrochemijos komisijos pirmininkas, Lietuvos dirvožemininkų draugijos pirmininkas, žurnalo „Žemės ūkio mokslai“ redakcinės kolegijos atsakingasis sekretorius, „Žemės ūkio enciklopedijos“ mokslinės redakcinės tarybos pirmininko pavaduotojas, dirvotyros mokslinis konsultantas, „Visuotinės lietuvių enciklopedijos“ mokslinės redakcinės tarybos narys.

Akad. Juozas Lazauskas

Prof. Dr. Habil. Algirdas Juozas MOTUZAS was elected member-expert of Agriculture and Forestry Sciences Department of the Lithuanian Academy of Sciences

On 14 March 2007, the meeting of Agriculture and Forestry Sciences Department of the Lithuanian Academy of Sciences elected as member-expert Algirdas Juozas Motuzas, Professor, Doctor Habilitatus of Soil Science and Plant Nutrition Department of the Lithuanian University of Agriculture.

A. J. Motuzas was born on 8 May 1943 in Joniškis district of Lithuania. In 1965 he got a scientific agronomist diploma at the Agronomy Faculty of the Lithuanian Academy (University) of Agriculture where he works until now. His scientific career started from assistant-lecturer at the Department of Soil Science, followed by Associate Professor (1986), Professor (2001), Vice-Dean of Faculty of Agronomy (1984–1989), Secretary of the Academy (University, 1992–1994), head of Chair of Soil Science and Plant Nutrition (2000–2005). He raised his qualification at the Moscow K. Timiriazev Academy of Agriculture, at V. Dokuchayev Institute of Soil Sciences, at the Moscow M. Lomonosov University, at the universities of Hohenheim (Stuttgart, Germany), Wageningen (The Netherlands) and others.

Prof. A. J. Motuzas' scientific interests lie in soil ecological investigations and evaluation, soil classification, historiography of agronomy in Lithuania. He published a map of the content of water-soluble salts in drain water of Lithuania and their leaching; he investigates the clay fraction of soils in relationship with heavy metal sorption; he is a co-author of the international (WRB) classification of Lithuanian soils (1999). Results of his investigations were presented in the Moscow (Russia, 1974) and Bangkok (Thailand, 2002) world congresses of the IUSS, in Finland (Jokioinen, 1994), Poland (Krakow, 2003) and in other congresses of soil scientists.

Prof. A. J. Motuzas is active in the procedures of defending doctoral theses at the universities of Lithuania. He is a compiler and co-author of two soil science handbooks for students and of the systematic dictionary of soil science in five languages. He published seven monographies, a lot of articles on higher school developments, he is active in preparing encyclopedic publications. Professor was a co-ordinator of two international projects within the TEMPUS program; he is a contractor of the pilot project within the Leonardo da Vinci program.

Prof. A. J. Motuzas was elected (2001) President of the Lithuanian Soil Science Society at the Agriculture and Forestry Sciences Department of the Lithuanian Academy of Sciences, chair of the Soil Science and Plant Nutrition Commission and Responsible Secretary of the journal "Žemės ūkio mokslai" ("Agricultural Sciences").

Akad. Juozas Lazauskas

Проф. габил. др. Альгирдас-Юозас МОТУЗАС избран членом-экспертом Отдела сельского и лесного хозяйства Литовской академии наук

14 марта 2007 г. на собрании Отдела сельского и лесного хозяйства Литовской академии наук членом-экспертом избран профессор Кафедры почвоведения и агрохимии Литовского сельскохозяйственного университета доктор наук Альгирдас-Юозас Мотузас.

А.-Ю. Мотузас родился в Литве (Йонишский район) 8 мая 1943 г. В 1965 г. получил диплом ученого агронома на Агрономическом факультете Литовской сельскохозяйственной академии (университета), где работает до сих пор. Свою научную карьеру начал ассистентом на Кафедре почвоведения, затем – доцент (1986 г.), профессор (2001 г.), являлся проректором Агрономического факультета (1984–1989 гг.), секретарем вуза (1992–1994 гг.), заведующим Кафедрой почвоведения и агрохимии (2000–2005 гг.). Повышал квалификацию: в Московской сельскохозяйственной академии им. К. Тимирязева, в Почвенном институте им. В. Докучаева, в Московском государственном университете им. М. Ломоносова, в университетах Хохенхайма (Германия), Вагенингена (Голландия) и др.

Направления научной деятельности проф. А.-Ю. Мотузас – экологические исследования и оценка состояния почв, классификация почв Литвы, историографические исследования агрономической науки в стране. Он опубликовал карту Литвы по минерализации дренажных вод и вымыванию водорастворимых солей, изучает тонкодисперсную часть почв в связи с сорбцией тяжелых металлов, является соавтором новой международной классификации почв Литвы по WRB (1999 г.). Результаты исследований сообщал на конгрессах международной организации почвенных наук (IUSS) в Москве (1974 г.) и в Бангкоке (Тайланд, 2002 г.), на национальных конгрессах почвоведов Финляндии (Йокиойнен, 1994 г.), Польши (Краков, 2003 г.) и др.

Проф. А.-Ю. Мотузас активно участвует в работе докторантов университетов Литвы, является составителем и соавтором двух учебников и пятиязычного систематического словаря по почвоведению, составителем семи монографий, автором многочисленных статей по вопросам высшего образования, принимает активное участие в подготовке энциклопедических изданий к опубликованию. Он являлся координатором двух международных проектов по программе TEMPUS, является контрактором проекта по программе LEONARDO da VINCI.

Проф. А.-Ю. Мотузас в 2001 г. избран председателем Литовского общества почвоведов при Отделе сельского и лесного хозяйства Литовской академии наук, председателем комиссии по почвоведению и агрохимии и ответственным секретарем журнала „Сельскохозяйственная наука“.

Акад. Юозас Лазаускас